

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1052/22-E

Název	Základní škola Pardubice, Staňkova 128
Sídlo	Staňkova 128, Zelené Předměstí, 530 02 Pardubice
E-mail	gisela.kostelecka@zsstankova.cz
IČ	48 161 306
Identifikátor	600 096 581
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Gisela Kostelecká
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	Staňkova 128, Pardubice
Termín inspekční činnosti	10., 13. a 14. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Pardubice, Staňkova 128 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo v 29 třídách 727 dívek a chlapců. Od června 2016 se celkový počet žáků zvýšil o 88. Kapacita, s poslední úpravou k 1. 9. 2021 (740 žáků), byla využita z více než 98 %. Školská poradenská zařízení diagnostikovala u 67 žáků speciální vzdělávací potřeby, devět žáků je nadaných či mimořádně nadaných. Aktuálně bylo ve škole evidováno 18 žáků-cizinců. V 1. až 6. ročníku se vždy jedna třída zaměřuje na vzdělávání nadaných žáků, které zajišťuje Svět vzdělání, z. s., a to rozšířenou výukou anglického jazyka, matematiky a logiky.

Činnost školní družiny je organizována v devíti odděleních, do kterých bylo přihlášeno 249 žáků, což je 83 % jejich nejvyššího povoleného počtu (od října 2017 stanoven na 300 žáků). Školní jídelna zajišťuje stravování pro žáky a zaměstnance školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola si od minulé inspekční činnosti i nadále udržela velmi kvalitní úroveň, k čemuž významně přispívá aktivní práce jejího vedení. Ředitelka se zástupkyní tvoří výborně spolupracující tandem, který se snaží školu stále a ve všech oblastech posouvat vpřed. Obě průběžně monitorují a vyhodnocují jednotlivé procesy, společně promýšlejí opatření ke zlepšení, která následně promítají do vydávaných strategických i organizačních dokumentů. Prostřednictvím nich má škola jasně a přehledně stanovené koncepční rozvojové cíle i pravidla svého působení, do jejichž zpracování se zapojují další poradní struktury. Přínosem je zejména činnost vedoucích metodických orgánů, jejichž aktivita přináší mnohé inovativní podněty. Delegování pravomocí a úkolů na ostatní pracovníky je funkční. Postupné naplňování deklarovaných a zřízovatelem podporovaných záměrů je zřejmé z každodenní činnosti školy, v níž rezonuje vzdělávání nadaných, diferenciací, vzájemné učení žáků i pedagogický rozvoj učitelů.

Z hlediska personálního obsazení se v souvislosti se zvýšením počtu žáků rozrostl i pedagogický sbor. Míra odborné kvalifikovanosti zůstává vysoká, zákonné požadavky v této oblasti nesplňovali v době inspekce dva vyučující, ředitelka doložila snahu o zlepšení tohoto stavu. Nové učitele vybírá spolu se svou zástupkyní velmi pečlivě, s důrazem na inovativní myšlení, aktivitu, respekt k žákům a chuť se dále vzdělávat. Pro přicházející pedagogy je připravený systém podpory vycházející z individuálních potřeb každého z nich (seznámení s prostředím, metodická pomoc, odborné konzultace atd.). Trvalou pozornost věnuje vedení školy profesnímu rozvoji zaměstnanců, zajímá se o jejich výsledky, potřeby a cíle uváděné v osobních plánech, se všemi je individuálně projednává, usiluje o formování dovedností potřebných pro efektivní výuku. V souvislosti s tím je podporována účast pedagogů na různých vzdělávacích akcích, získané poznatky jsou následně diskutovány a různou měrou uplatňovány ve vyučování. Významným pozitivem je rozvoj spolupráce učitelů. Sdílení zkušeností se stalo běžnou součástí jejich činnosti, často jsou využívány vzájemné hospitace, které spolu se zpětnou vazbou od vedení školy (zprostředkovávanou i v době distanční výuky) napomáhají zkvalitňování pedagogických postupů.

V rámci prostorových a materiálních podmínek má škola ve svém areálu vše, co potřebuje pro každodenní činnost (odborné učebny, sportoviště či školní jídelnu), a co žákům i pedagogům přináší komfort nezbytný ke kvalitnímu vzdělávání. Tuto velmi dobrou úroveň ovšem snižuje velká naplněnost školy spojená s její atraktivní profilací. Nově vybavené, renovované odborné učebny nemohou naplno sloužit svému účelu a plnit úlohu center žakovského experimentování, bádání a objevování, protože jsou zároveň kmenovými třídami. Obdobná situace je i s umístěním oddělení školní družiny v učebnách 1. stupně. Žáci i v době odpočinku setrvávají ve stejném prostředí jako při výuce, což alespoň částečně

kompenzují hrací koutky na chodbách, využití sportovišť, zahrady i dalších míst školy pro zájmové vzdělávání. Prostředí tříd a společných prostor venku i uvnitř je upravené, estetické, podnětné. Obnova a doplňování učebních pomůcek, prostředků IT i dalšího vybavení probíhá průběžně podle finančních možností školy. Ve spolupráci se zřizovatelem jsou zajišťovány nákladné stavební akce (rekonstrukce tělocvičny a odborných učeben, vybudování výtahu atd.), které zvyšují uživatelský standard školního areálu.

Vedení školy klade důraz na vytváření pozitivních vztahů mezi všemi účastníky vzdělávání, které jsou založeny na důvěře a respektu. Problematika prevence rizikového chování je řešena v rámci školního poradenského pracoviště dvěma metodickými preventivními, které úzce spolupracují a věnují se zejména krizové intervenci a práci s třídními kolektivy. Přínosem v této oblasti je konání pravidelných třídnických hodin, realizace adaptačních pobytů, akcí zaměřených na podporu zdravého životního stylu, osobnostně-sociálního rozvoje atd. V průběhu distanční výuky byla pozornost věnována napříč ročníky také oblasti kyberšikany. Tematiku bezpečnosti a ochrany zdraví učitelé vhodně začleňují do vyučování v jednotlivých předmětech.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací proces je realizován na základě „Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ZŠ Pardubice, Staňkova 128“. Stanovený učební plán byl naplňován. Významným prvkem výuky ve škole je vnější diferenciací, kdy se v ročníku na hodiny určitých předmětů sdružují žáci do skupin dle svých výsledků a zájmů. Jejich schopnosti jsou rozvíjeny aktivizačními metodami, individuální podporou v hodině nebo osobními konzultacemi. Obsah učiva je pro nadané žáky vhodně obohacován nad rámec základu, jsou jim zadávány dobrovolné úkoly a projekty. V případě mimořádně nadaných žáků je přístup koordinován individuálními vzdělávacími plány, ojediněle byla využita možnost zařazení do vyššího ročníku. Dokladem o aktivitách a vývoji žáků jsou vedená portfolia. Vyučování doplňují mnohé mimoškolní akce (kulturní představení, exkurze, výlety atd.), jež žákům představují probíraná témata v kontextu reálného světa. V posledních dvou letech tyto aktivity komplikovala pandemie Covid-19.

Společným rysem sledovaných hodin na 1. stupni byla promyšlená příprava každé z nich, převládající klidný a vstřícný přístup k žákům a jejich vhodná motivace. Výuka byla většinou metodicky i organizačně velmi dobře vedená, žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a s pomalejším pracovním tempem poskytovaly učitelky individuální podporu, efektivně probíhala spolupráce s asistentkami pedagoga. Pozornost a zájem žáků se dařilo udržet zejména vhodnou volbou metod a forem práce v rámci činnostního učení, střídáním aktivit, využitím didaktických her, interaktivní tabule atd. Žákům byl umožněn pohyb po třídě i na chodbě, změna polohy přispívala k jejich vyšší aktivitě, s větším elánem se zapojovali do řešení dalších úkolů. Frontální výuku většinou vhodně doplňovala samostatná práce a občas i činnost ve skupinách. Vysoké efektivity bylo dosaženo v hodinách s využitím tandemového vyučování, které se vyznačovalo dynamickým tempem, vysokou mírou aktivizace žáků a také individualizace přístupu učitelek k nim. Vzdělávací proces často směřoval k rozvoji čtenářské gramotnosti formou různých činností a úkolů (např. převyprávěním přečteného, formulováním vlastních myšlenek či hledáním odpovědi na otázky v příslušném textu). Při řízených rozhovorech učitelky podporovaly souvislejší vyjadřování žáků ve větách, ke slovu se dostala většina z nich. Zobecňovat, konkretizovat a interpretovat informace získané z různých zdrojů, např. při práci s encyklopediemi, se žákům dařilo zejména při výuce prvouky. Učitelky také neopomíjely pracovat s chybou. Uzavření hodiny se zhodnocením práce žáků a ověřením dosažení cíle proběhlo pouze občas,

v malém časovém rozsahu. V obdobné míře byly zaznamenány prvky sebehodnocení či vzájemného hodnocení, pro pedagogy je tato oblast příležitostí ke zlepšení.

Na 2. stupni většinou učitelé v úvodu hospitované výuky sdělili téma, popř. plán hodiny, méně často pracovali s konkrétními pedagogickými cíli zaměřenými na činnosti žáků. To se projevilo v závěru vyučovacího procesu, kdy se jen zřídka podařilo zhodnotit míru dosažení stanoveného záměru. K naplnění cílů využívali pedagogové zejména frontální a samostatné aktivity. Zaznamenána byla i efektivní skupinová práce, podporující vzájemnou pomoc, kooperaci a toleranci. Z výukových metod patřil k nejčastěji zvoleným řízený rozhovor, do něhož se žáci bez problémů zapojovali, pokládali doplňující otázky, formulovali vlastní názory, čímž posilovali své komunikační a další kompetence. V přírodovědných předmětech a občas i v matematice učitelé uplatňovali činnostní učení (např. bádání, vlastní objevování nových poznatků), jež rozvíjelo logické uvažování a myšlení v souvislostech. Aktivity měly systém a řád, žáci prokazovali návyky na zvolený styl práce. Obsah učiva byl předkládán věcně správně a se zřetelnou strukturou, nové poznatky byly vyvozovány převážně na základě dosavadních znalostí žáků. Hodiny společenskovedních předmětů se přirozeně zaměřovaly na rozvoj postojů. Promyšlené propojování vědomostí z jiných předmětů a uvědomění si spojitostí s reálným životem přispívalo k efektivnímu pojetí vzdělávání, k rozvoji kritického myšlení žáků. Nechyběla účelně zařazovaná práce s textem a dalšími vhodnými učebními materiály. Názornost výuky učitelé zvyšovali využíváním didaktické techniky k prezentacím učiva, videoukázkám, poslechu atd. Cílené uplatnění mobilních telefonů žáků jako zdroje nových informací přispělo k rozšíření spektra vzdělávacích aktivit. Diferenciace úkolů se objevila výjimečně. V průběhu výuky pedagogové žákům poskytovali různě obsáhlou zpětnou vazbu, od jednoslovných výroků po formativní zhodnocení, jak úspěšně zvládají učivo, což mělo vliv na jejich další aktivitu. Spíše ojediněle vytvářeli příležitosti pro vrstevnické hodnocení nebo sebehodnocení (na základě zavedených pravidel). Pokud bylo v závěru hodiny prováděno shrnutí učiva, pak převážně z časových důvodů pouze učitelem, bez aktivní účasti žáků. Zhodnocení průběhu hodiny a úrovně práce žáků téměř vždy chybělo. Společným rysem sledovaných hodin na 2. stupni byla vstřícná atmosféra, založená na vzájemné důvěře a respektu.

Činnost školní družiny volně navazuje na obsah základního vzdělávání, tvořivým způsobem zpracovaná témata zahrnují nabídku pestrých aktivit. Jejich realizace efektivně podporuje další individuální rozvoj žáků, kteří mají možnost výběru od činností relaxačních až po poznávací, prohlubující jejich dosavadní znalosti, dovednosti a pozitivní návyky. Důraz je kladen na pohybové aktivity a podporu vztahů. Komunikace mezi vychovatelkami a žáky, i mezi žáky samotnými, byla přátelská, vzájemně naslouchající a respektující. Pozitivem je pořádání rozmanitých akcí i realizované celoroční projekty, které podporují přirozený zájem o danou tematiku (např. integrovaný záchranný systém, ekologie, zdravý životní styl), sdílení zkušeností, rozvoj dovedností žáků včetně sociálního citění. Velkým přínosem byla v období distančního vzdělávání spolupráce vychovatelek s učiteli přímo ve výuce a také další nabízené online aktivity, které podporovaly sociální kontakty žáků a pomáhaly jim vyrovnat se s náročnou situací. Aktivní je také jejich zapojení při konání příměstského tábora.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň získaných vědomostí a dovedností pedagogové v jednotlivých předmětech průběžně monitorují a ověřují obvyklými diagnostickými a evaluačními nástroji, výsledky zaznamenávají formou klasifikace, bodového hodnocení apod. Podrobnější informace o pokroku žáků jsou evidovány podle uvážení jednotlivých učitelů, bez systematického

nastavení. Přípravě individualizované vzdělávací nabídky pedagogové zatím cílenou pozornost nevěnují. Vedení školy je aktivní v získávání cenné zpětné vazby o kvalitě výuky, kterou poskytuje pravidelné externí i vlastní, školní testování. Výsledky jsou analyzovány a vedou k přijetí opatření, ke korekcím v oblasti řízení pedagogického procesu (na úrovni metodických orgánů až jednotlivých učitelů).

V rámci celkového hodnocení na vysvědčení se výsledky žáků oproti minulé inspekční činnosti zlepšily. Na konci 1. pololetí školního roku 2021/2022 prospělo s vyznamenáním celkem 66 % žáků, přičemž na 2. stupni to bylo 43 %. Pozitivní posun lze připsat zkvalitnění vzdělávacího procesu, konkrétně zvýšení zařazovaných aktivizujících metod a forem výuky (prvky kooperativního a činnostního učení), které motivují žáky k další práci. Podíl na této situaci má i zvyšující se podíl tříd s rozšířenou výukou matematiky, angličtiny a logiky, ve kterých se soustředují nadaní i mimořádně nadaní žáci dosahující lepších vzdělávacích výsledků. Na konci minulého školního roku, jenž byl výrazně poznamenán pandemií Covid-19, bylo žáků s vyznamenáním významně ještě více, a to 72 %, což odpovídalo doporučení MŠMT k pozitivnímu hodnocení po dlouhém období distanční výuky.

Počet neprospívajících se v posledním klasifikačním období mírně zvýšil (necelá 2 %), škola jim jako podporu nabízí zejména doučovací aktivity. Negativním zjištěním je skutečnost, že do oblastí rizika školního neúspěchu spadá přibližně jedna třetina žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Z toho je zřejmé, že jim určená podpůrná opatření nejsou účinná, případně nejsou naplňována. Vzdělávání těchto žáků koordinuje výchovná poradkyně, která spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, informuje pedagogy o obsahu doporučení pro jednotlivé žáky. Málo zřejmá je však její vlastní metodická pomoc vyučujícím včetně asistentek pedagoga při naplňování podpůrných opatření a při vyhodnocování jejich efektivity.

Pozitivní bilance hodnocení chování (přibližně 0,5 % žáků se sníženým stupněm) je dokladem úspěšného osvojování sociálních dovedností a morálních hodnot, ukazuje dobrou účinnost preventivních aktivit. Škole se daří zachytávat projevy rizikového chování, řešit je a přijímat opatření ve spolupráci všech zainteresovaných, včetně odborníků z jiných institucí. V případě potřeby jsou udělována výchovná opatření za porušení daných pravidel, převažují však pochvaly za dosažené výsledky, za reprezentaci školy.

Účast žáků v různých soutěžích je významným aspektem kvality vzdělávání, v posledních dvou letech byla tato oblast výrazně ovlivněna pandemií Covid-19. Většina akcí se neuskutečnila, jejich konání bylo přesunuto na pozdější dobu. Přesto se škole podařilo získat několik velmi dobrých umístění v přírodovědných kláních. Důležitou součástí života školy je její prezentace na veřejnosti. K tomu přispívá zajímavý projekt, kterým je školní podcast, velmi zdařilé jsou i webové stránky. Významná je spolupráce s rodiči, důraz je kladen na transparentní komunikaci s nimi a na jejich zapojení do školního života.

Závěry

Vývoj školy

- od minulé inspekční činnosti došlo k nárůstu počtu žáků a tříd, byla upravena kapacita školy,
- pokračuje profilace školy směrem ke vzdělávání nadaných, což přináší značný počet zájemců o přijetí,
- průběžně se zlepšují materiální podmínky, modernizuje se vybavení učeben včetně pomůcek i prostředků IT.

Silné stránky

- kvalitní manažerská činnost vedení školy v oblasti leadershipu, která se pozitivně odráží v trvalém rozvoji školy,
- klidná, příjemná pracovní atmosféra podporující vytváření prosociálních vztahů,
- zařazování aktivizujících metod a forem práce (tandemová výuka, kooperativní a činnostní učení) zvyšujících kvalitu vzdělávacího procesu,
- vnější diferenciací výuky stimulující učební potenciál žáků,
- intenzivní vzájemná spolupráce učitelů přinášející zkvalitňování pedagogických postupů,
- aktivní činnost vychovatelek školní družiny, a to i v době distanční výuky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- přílišná naplněnost školy způsobující nedostatečnost prostorových podmínek,
- chybějící reflexe v závěru hodin,
- nefunkční metodická podpora pedagogů při naplňování a vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zajistit pro pedagogy vzdělávací akci s tematikou hodnocení a sebehodnocení žáků,
- zaměřit kontrolní mechanismy směrem ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 10. 6. 2022
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Pardubice, Staňkova 128 platný ve školním roce 2021/2022
3. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 10. 6. 2016
4. Školní matrika – školní rok 2021/2022
5. Školní řád platný od 9. 11. 2020
6. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2019
7. Rozvrhy hodin tříd a učitelů - školní rok 2021/2022
8. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce (výběr) - školní rok 2021/2022

9. Výroční zpráva o činnosti školy - školní rok 2020/2021
10. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní rok 2020/2021, 2021/2022
11. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - školní rok 2021/2022
12. Minimální preventivní program - školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Mirka Machková v. r.

Mgr. Petra Holánková, školní inspektorka

Mgr. Petra Holánková v. r.

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor

Mgr. Jaroslav Loučka v. r.

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová v. r.

Mgr. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Mgr. Jan Kozák v. r.

V Pardubicích 7. 7. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Gisela Kostecká, ředitelka školy

Mgr. Gisela Kostecká v. r.

V Pardubicích 7. 7. 2022